

Diaconale richtlijn geloofsgemeenschap Luctor et Emergo

Voorjaar 2010

Waarom diaconaat?

Sinds het najaar van 2007 is er in Luctor et Emergo een diaconale stuurgroep, door het bestuur in het leven geroepen, die zich richt op het functioneren van diaconaat binnen de geloofsgemeenschap.

Luctor et Emergo kent (nog) geen diakenen en geen diaconie. Tot 2007 werd er in stilte, indien nodig, praktische of financiële hulp geboden en misschien gebeurt het soms nog wel op die manier.

De aanleiding om zich toch meer gestructureerd bezig te gaan houden met diaconaat is o.a. de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning per 1 januari 2007 wet.

De overheid trekt zich steeds meer terug wat tot gevolg heeft dat op verschillende

(welzijns)terreinen meer verantwoordelijkheden bij individuele burgers komen te liggen, maar ook bij collectieve verbanden zoals kerken.

Daarnaast zijn er meer redenen aan te voeren die het nadenken over diaconaat hebben gestimuleerd.

Te denken valt aan het feit dat onze geloofsgemeenschap (Oldebroek en Elburg) in zijn totaliteit is

gegroeid. Er zijn veel ouderen in onze gemeente, ook veel gezinnen met kinderen en veel jongvolwassenen. Iedere groep zo met zijn eigen (mogelijke) problematiek. Mensen kunnen te maken krijgen met (langdurige) ziekte, werkloosheid of arbeidsongeschiktheid, het niet kunnen omgaan met geld en allerlei andere problemen. In 2009 is daar ook nog de economische crisis bijgekomen die misschien nu, in 2010, voor veel mensen voelbaar zal zijn.

Het is reëel om er van uit te gaan dat ontwikkelingen in de wereld om ons heen net zo goed een impact hebben op gelovigen, mensen in de kerk. Verstoorde relaties en verslavingsproblematiek of eenzaamheid en problemen met de opvoeding van kinderen spelen zowel bij mensen binnen als buiten de kerk.

Verder is er door de individualisering in de maatschappij minder sociale samenhang, uitzonderingen daargelaten. In Luctor Oldebroek bestaan nog veel familieverbanden, in Luctor Elburg is dat bijvoorbeeld veel minder het geval. In het algemeen ervaren mensen steeds vaker dat ze er alleen voor staan. We leven in een complexe samenleving waar het niet altijd makkelijk is om het hoofd boven water te houden. Deze ontwikkelingen brengen met zich mee dat het niet meer volstaat om in voorkomende gevallen te reageren voor wat betreft diaconaat. Daarom is het belangrijk dat er meer structuur komt in het 'omzien naar elkaar' zodat men ervaart dat er mensen zijn binnen de gemeente die met hen meedenken en naast hen staan als zij zich in een probleemsituatie bevinden.

Wat is diaconaat?

Het woord diaconaat komt van het woord dienen. Een diaken, iemand die dient, is een bediende namens God. In Marc. 10:45 noemt de Here Jezus zichzelf ook een 'diaken':

“Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om Zich te laten dienen, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen.” Het werk van Jezus was niet minder dan het bewerken van verzoening tussen God en mensen. Wij leven in een gebroken wereld, met lijden, onrecht en gebrek. Maar God laat het er niet bij zitten en zoekt telkens wegen om reddend in te grijpen. Gods liefde voor de schepping werd duidelijk toen Christus kwam om te dienen en zijn leven te geven.

De kerk, zijnde discipelen van de Heer, is geroepen tot navolging van het dienen van Christus. God wil de gemeente inzetten om de breedte en diepte van het heil in deze wereld gestalte te geven (Fil.2).

Bij diaconaat kunnen we aan de volgende (Bijbelse) begrippen denken:

Liefde – Gods liefde voor Zijn schepping is de bron voor Zijn en ons omzien naar de gebroken wereld. En dan hebben we het niet over een vaag gevoel, maar over een zich geroepen weten tot hulp en steun aan de ander.

Barmhartigheid – dat is bewogenheid met de nood van de ander, omgezet in concrete daden. (Luc. 10:30-37)

Gerechtigheid – God is trouw aan Zijn Woord. Hij komt op voor wie onrecht lijdt en verschaft de verdrukten recht. (Ps. 145).

Diaconia – een woord dat pas in het NT zijn intrede doet. Het betekent dienst. Het was van oorsprong geen religieus woord, het had te maken van bijv. bedienen bij een tafel.

In de Grieks-Romeinse wereld, maar ook in de onze, had/heeft diaconia vaak een negatieve klank en werd/wordt het gezien als iets minderwaardigs. Niet is minder waar,

In het nieuwe testament worden de gelovigen meer dan eens opgeroepen om elkander te dienen en te ondersteunen. Daarnaast is gastvrijheid ook een belangrijke opdracht (Rom.12:13). Jezus is ons voorbeeld als het gaat om echt dienen (Joh.13).

Hoe vertalen deze Bijbelse principes zich naar de tijd waarin wij leven?

Het betekent dat maatschappelijke en materiële noden van gemeenteleden en mensen om ons heen een belangrijk punt van aandacht zijn voor de gemeente en voor de diaconale stuurgroep in het bijzonder. Belangrijk hierbij is te noemen dat het omzien naar elkaar een opdracht is voor alle gelovigen en dus niet is voorbehouden aan voorgangers, ouderlingen, bestuur of diaconale stuur- en adviesgroep.

Diaconale gemeente zijn heeft alles te maken met meeleven, daadwerkelijke steun bieden, gemeenteleden inschakelen, letten op specifieke mogelijkheden en gaven die mensen hebben. Persoonlijke betrokkenheid en bewogenheid zijn hierbij sleutelwoorden. En uiteindelijk gaat het erom dat de ander daadwerkelijk geholpen en bemoedigd wordt en dat Zijn Naam wordt verheerlijkt. (Matth. 5: 16).

Een belangrijke taak voor ons allemaal die we, ieder met zijn eigen gave, alleen met Gods hulp en onder leiding van Zijn Geest kunnen volbrengen.

Het is het streven van de diaconale stuurgroep dat deze ‘diaconale roeping’ in de hele gemeente steeds meer gaat leven, zowel bij het bestuur en het VOM als bij de gemeente zelf. Hiertoe worden activiteiten ontplooid zoals toerustingbijeenkomsten voor het VOM, kringleiders etc., de introductie van de diaconale zondag 1x per jaar en het afnemen van een enquête onder gemeenteleden, in het najaar van 2009, om te vragen naar hun ervaringen en betrokkenheid met diaconaat.

Het organiseren van informatieve bijeenkomsten over diaconale onderwerpen zal voorlopig een belangrijke taak blijven van de diaconale stuurgroep evenals het informeren over diaconale activiteiten/problematiek via het maandblad of de website.

Verder gaat de diaconale stuurgroep n.a.v. de gehouden diaconale enquête werken aan het opstarten van een ‘talentbank’ in de verwachting dat dit een bijdrage kan leveren aan het komen tot een actieve betrokkenheid van gemeenteleden bij het bieden van praktische hulp. Dit zal voornamelijk alleen gebeuren als een pilot in Luctor Elburg.

Luctorianen uit Oldebroek die geïnteresseerd zijn kunnen natuurlijk ook participeren.

Ook is het de intentie van de diaconale stuurgroep om door te gaan met toerusting voor mensen van het VOM, kringleiders en pastorale medewerkers, zodat zij diaconale noden vroeg kunnen onderkennen. Dit door bijv. het beleggen van een toerustingavond, met een spreker die gespecialiseerd is op dit terrein.

Taken van de diaconale stuurgroep

De diaconale stuurgroep bestaat uit Wim v.d. Kamp (VOM), André de Wit (bestuur) en Hanneke Hiscock (bestuur) .

Wat zijn de taken van deze stuurgroep?

- Aanspreekpunt zijn voor zowel gemeenteleden als mensen van het VOM of bestuur voor diaconale hulpvragen en andere zaken aangaande diaconaat en WMO. De stuurgroep heeft t.a.v. het diaconaat een voorttrekkende en coördinerende rol.
- Werkt het diaconaal beleid verder uit en maakt een stappenplan, dat is een plan voor de kortere termijn.
- Informeert het bestuur en het VOM, maar ook de gemeente over diaconale zaken via bijv. het maandblad en de website.
- Organiseert toerusting (i.s.m. VOM) voor ouderlingen, kringleiders en pastoraal team i.v.m. de signaleringsfunctie die zij (kunnen) hebben.
- Bij voorkomende hulpvragen luistert, adviseert of verwijst zij, soms i.o.m. mensen van de adviesgroep (zie hieronder). Verwijzing naar professionele instellingen of hulpverleners is ook mogelijk.
- Coördinatie van diaconale activiteiten, zodat er een goede afstemming is en bepaalde activiteiten/initiatieven elkaar kunnen aanvullen en/of versterken.
- Het activeren, motiveren en stimuleren van mensen en het inventariseren van de aanwezige gaven en talenten binnen de gemeente, zodat mensen kunnen worden ingezet op een plek die bij hen past. Dit d.m.v. het opzetten van de zgn. talentenbank.
- Het bijhouden van het digitale diaconale logboek, om te zien hoe vaak er een beroep op de stuurgroep wordt gedaan en welke problematiek er aan de orde is.

Intern – Extern Diaconaat

De stuurgroep wil zich in eerste instantie richten op intern diaconaat, dus binnen de eigen geloofsgemeenschap, maar in geval van een concrete hulpvraag van buiten wil de diaconale stuurgroep daar ook voor open staan. Sommige georganiseerde activiteiten bijv. op het terrein van toerusting, preventie of informatie zijn ook open voor mensen buiten Luctor, omdat we anderen bepaalde informatie niet willen onthouden, maar ook om ons uit te strekken naar mensen buiten onze eigen kring om hen te bemoedigen zoals in het geval van de mantelzorgmiddagen in 2009 en 2010.

Vormen van diaconale hulp:

- advies (verwijzen)
- praktische hulp
- financiën
- voorlichting (preventie)

Bij het verlenen van diaconale hulp is het goed te bedenken dat mensen in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor hun leven. Het is belangrijk dat ze dingen onder ogen willen zien en

gemotiveerd zijn om zelf ook stappen te zetten. Het is aan ons om in deze, vaak moeilijke situaties, naast hen te staan. Het gaat hierbij om de balans te vinden tussen eigen verantwoordelijkheid van mensen en de genade van God, wij leven tenslotte allemaal van genade.

Bij *advies* gaat het erom dat mensen weten waar ze met een bepaalde vraag of probleem naar toe kunnen. In deze wil de stuurgroep met ze meedenken en hen wijzen op de mogelijkheden die er zijn bij bijv. overheidsinstanties en (christelijke) organisaties of instellingen. Binnen Luctor zijn er een aantal gemeenteleden die door hun werk een bepaalde expertise hebben op terreinen zoals ouderenzorg, jeugdproblematiek, maatschappelijk werk, schuldhulpverlening, financiën en beleid. Zij zijn bereid om de stuurgroep bij te staan met hun ervaring en kennis, maar kunnen ook indien nodig advies geven aan mensen met een hulpvraag.

Bij de *praktische hulp* zijn ook enkele kanttekeningen te plaatsen. Waar dat nodig is zullen we proberen te bereiken dat hulp geboden wordt, of door instanties als dat mogelijk is, of door kringleden of gemeenteleden, familie of burens etc. Soms kan het zo zijn dat door daadwerkelijk hulp te bieden een probleemsituatie langer kan voortduren omdat op die manier de urgentie minder lijkt. In deze gevallen zal afzonderlijk bekeken moeten worden wat wijsheid is. Verder is het goed om er van uit te gaan dat geboden hulp in principe kortdurend is en niet structureel.

T.a.v. de *financiën*. In de praktijk tot nu toe heeft Luctor wel eens financieel bijgesprongen in een bepaald geval. Ook in de afgelopen twee jaar is er een enkele keer een beroep op ons gedaan. De verwachting is dat mogelijke financiële steun ook in de toekomst aan de orde blijft en dat er zelfs wel vaker een beroep op gedaan zou kunnen worden. Gemeenteleden kunnen giften met een diaconale bestemming storten op het algemene rekeningnummer van Luctor o.v.v. diaconaat.

Voorlichting wil de stuurgroep o.a. geven door het organiseren van bijeenkomsten over een diaconaal thema. Bijv. omgaan met je financiën, ouderenproblematiek, mantelzorg, opvoeding etc. Voor deze bijeenkomsten zal dan een spreker worden uitgenodigd. Er zijn reeds twee mantelzorgmiddagen geweest, in 2009 en 2010. De eerste met een informatief karakter, de tweede was meer gericht op bemoediging.

Ter afsluiting

De afgelopen twee jaar zijn we als diaconale stuurgroep bezig geweest om het bovenstaande uit te werken en verdere invulling te geven. Daarbij hebben we het belangrijk gevonden om zowel te werken aan voorlichting over diaconaat en diaconale onderwerpen voor de gemeente, het bestuur en het vorm als daarnaast ook inhoudelijk bezig te zijn door met individuele hulpvragen aan de slag te gaan.

Ook het verder nadenken over hoe het diaconaat verder vorm krijgt in de gemeente, bijv. door het opzetten van een talentenbank, maar ook door in te zetten op de aanstelling van diakenen zien we als een opdracht van de stuurgroep.

Dat we nog een hele weg te gaan hebben is wel duidelijk geworden, maar ook duidelijk is dat het diaconaat ons hart heeft.